

6

Karolina Světlá jako autorka pochybuje nad tím, jestli svede přenést výjimečnost předlohy do literárního textu (čte Markéta Tallarová)

Vypravěč (Daniel Rous)

Předlohou pro titulní hrdinku románu *Frantina* byla pro Karolinu Světlou skutečná žena, která žila nedaleko stavení, jemuž dnes říkáme U sedmi javorů. Ze zápisků Světlé se dočítáme nejen o tom, proč se rozhodla psát o těchto lidech významných pro místní kraj – tedy aby zachovala jejich památku navěky. Dočítáme se také, jako na mnoha jiných místech, o nejistotě Karoliny Světlé jako autorky, zda je vůbec možné přenést výjimečnost lidského osudu do literárního textu a vystihnout jej slovy.

Karolina Světlá (Markéta Tallarová)

V snaze mé, vykopati z rumu zapomenutí a zprostit přímětků nepravých obraz ženy daleko nad svůj věk a svoje pohlaví vynikající, byla mi především nápomocna pravnučka čeledína Bartoloma. Navštívila se mnou dvůr “u Kvapilů”, ukázala mi zbytky stavby Frantinou založené, dovedla mne pak do Hrubých křů a vypravovala mi tam vše, co slýchávala od “dědka svého”. Sedíc s ní v křovinách vysoko v horách snad právě u oné studánky, z níž hodlal Bartolom neznabožku pokřtít, s hlubokým pohnutím jsem naslouchala, v jaké to hlubiny myšlenkové se zde ponořovaly v době tak temné, v koutě tom zapomenutém dvě mladé důmyslné duše, rozlušťující vedle toho tak pěkně otázku, zdali mezi mladými lidmi možný ještě jiný zájem než pouze milostný - o čemž my, tak nazvaní vzdělanci, k naší hanbě tak často pochybujeme.

Lituji jen, že jsem nebyla s to, abych pozvedla péro moje na výši patosu vypravovatelky, namnoze duchem Frantině podobné. Byla bych se musila k tomu narodit na půdě tak zdravé jako ona a nikoli v dusné atmosféře zahřívárny velkého města, kdež po celé mládí jiného jsem neslyšela než koketní klokotání vodometů umělých místo hučení bystřic, kdež jsem dýchala místo vůně luk a lesů do sebe jen výpar květin cizokrajných, nepřírozně vypěstovaných.

Karolina Světlá: Frantina. Československý spisovatel, Praha 1988, S. 234. Text editován.